

ХУЛОСАИ

комиссияи коршиносони Шурои диссертатсионии 6D.KOA-030-и назди Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Давлатзода Муясара дар мавзуи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии ташаккули салоҳиятҳои асосии (калидии) хонандагон дар муассисаҳои таҳсилоти иловагии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ)

1. Таҳсилоти иловагӣ як низоми махсуси таълимӣ мебошад, ки равандҳои омӯзиш, тарбия ва рушди шахсиятро дар якҷоягӣ муттаҳид мекунад. Мухимияти ин низом дар он аст, ки он ба қонеъ кардани ниёзҳои маърифатӣ, густариши нерӯи эҷодӣ ва ташаккули арзишҳои ахлоқиву фарҳангии кӯдакону наврасон нигаронида шуда, ба рушди иҷтимоии онҳо ёрӣ мерасонад. Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳсилоти иловагӣ ҳамчун як падидаи хоси тарбиявӣ маърифатӣ эътироф гашта, дар шаклҳои салоҳиятҳои калидии насли ҷавон нақши калон дорад. Ин навъи таълим берун аз барномаҳои расмӣ дарсӣ амал карда, барои рушди қобилиятҳо ва малакаҳои иҷтимоӣ шахсӣ муҳити озоду эҷодӣ меофарад. Салоҳиятҳои асосӣ (калидӣ) маҷмӯи дониш, маҳорат ва муносибатҳои мебошанд, ки барои мутобиқшавии фард ба муҳити иҷтимоӣ, касбӣ ва шахсӣ зарур мебошанд. Имрӯзҳо ташаккули чунин хислатҳо, аз ҷумла қобилияти муошират, тафаккури интиқодӣ, қори дастаҷамъӣ, худидоракунии ва эҷодкорӣ, аз ҳадафҳои меҳварии низоми маориф ба шумор мераванд.

Мухтавои таҳқиқот ва тавсияҳои амалии он ба талаботи қонунгузорӣ ва санадҳои меъёрии соҳаи маориф мутобиқ буда, ба ҳадафҳои сиёсати давлатии маориф дар самти рушди таҳсилоти иловагӣ ва ташаккули шахсияти фаъолу соҳибсалоҳият ҳамоҳанг мебошанд.

Натиҷаҳои таҳқиқот дар фаъолияти амалии муассисаҳои таҳсилоти иловагӣ санҷида шуда, самаранокии модели пешниҳодгардидаи шароити ташкилӣ-педагогӣ дар ташаккули салоҳиятҳои асосии (калидии) хонандагон собит гардидааст. Хулосаҳо ва муқаррароти ба ҳимоя пешниҳодшаванда аз маълумоти воқеии таҷрибавӣ бармеоянд ва бо натиҷаҳои таҳлилӣ, омӯрӣ ва педагогӣ тасдиқ мегарданд, ки ин ба эътимоднокии умумии таҳқиқот мусоидат менамояд.

Диссертатсия тибқи талаботи Низомнома дар бораи Шурои диссертатсионӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи соли 2026, №591 тасдиқ шудааст, ба анҷом дода шудааст.

Диссертатсия дар дар шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон иҷро шуда, бо қарори ҷаласаи васеи шуъбаи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя пешниҳод шудааст (Суратчаласа аз 06.07.2026, №5/1).

Дар ҳулосаи шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба диссертатсия баҳои воқеӣ ва мусбат дода шудааст.

2. Диссертатсия ҷавобгӯи талаботи бандҳои 31, 33 ва 35 Тартиби додани унвонҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи соли 2026, №591 тасдиқ шудааст, мебошад.

Арзиши илмӣ мавзӯи таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки дар заминаи таҳлили мукаммали таҳқиқоти илмӣ муосир ва заминаҳои барномавӣ-методӣ фаъолияти муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ асоснок карда шудааст. Натиҷаҳои таҳқиқотро дар амалияи кори омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва дар низомии тақмили ихтисос ва бозомӯзии кадрҳои педагогӣ ва роҳбарикунандаи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва таҳияи барномаҳои асосии касбии таҳсилотӣ ва барномаҳои корӣ дар соҳаи маориф мавриди истифода қарор додан мумкин аст.

Мавзӯ ва мазмуни диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ), аз ҷумла: банди 1 - «Методологияи таҳқиқи фаъолияти иҷтимоӣ-педагогӣ, моҳият, сохтор, вазифа, принсипҳои онҳо; моделсозии равандҳои иҷтимоӣ-педагогӣ дар муассисаҳои таълимӣ»; банди 4 - «Сифати ташкили ҷорабиниҳои иҷтимоӣ-педагогӣ» (технология ва усули баҳодиҳии сифати фаъолияти иҷтимоӣ педагогӣ; меъёрҳо, нишондиҳандаҳои баҳодиҳии сифати фаъолияти иҷтимоӣ педагогӣ) мувофиқат мекунад.

3. Натиҷаҳои таҳқиқот бар асоси истифодаи маҷмуи равишҳои умумӣ-илмӣ (таҳлил, синтез, муқоиса, умумисозӣ) ва равишҳои махсуси педагогӣ (равиши салоҳиятмехвар, системавӣ-фаъолиятӣ ва шахсиятгароёна) ба даст оварда шудаанд, ки ба табиати таҳсилоти иловагӣ ва хусусиятҳои синнусолии хонандагон мутобиқ мебошанд. Таҳқиқот дар асоси пайдарҳамии марҳилаҳои назариявӣ, ташхисӣ, таҷрибавӣ-озмоишӣ ва ҷамъбасти амалӣ гардида, ҳар як марҳила бо

хадаф, вазифа ва натиҷаҳои мушаххас фаро гирифта шудааст. Эътимоднокии натиҷаҳо тавассути татбиқи усулҳои гуногун — мушоҳидаи педагогӣ, пурсишнома, сухбат, санҷишҳои таҳлиلى ҳуҷҷатҳои таълимӣ ва муқоисаи натиҷаҳои марҳилаҳои ибтидоӣ ва ниҳой таъмин карда шудааст. Дар чараёни таҳқиқоти таҷрибавӣ-озмоишӣ гуруҳҳои назоратӣ ва таҷрибавӣ ҷалб гардида, муқоисаи нишондиҳандаҳои сатҳи ташаккули салоҳиятҳои асосӣ дар онҳо имконият додааст, ки таъсири шароити ташкилӣ-педагогии пешниҳодшуда ба таври илмӣ тасдиқ гардад.

Пойгоҳи кофии сарчашмаҳои илмӣ имкон медиҳанд, ки хулосаҳои баровардашуда ҳамчун асоснок, боэътимод ва дорои арзиши назариявӣ амалӣ арзёбӣ шаванд.

Шумораи интишороти доктараб дар 11 мақолаи илмӣ, аз он ҷумла 5 мақола дар маҷаллаҳои аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии Вазорати маорифи Федератсияи Россия эътирофшуда, 6 мақола дар маҷаллаҳои конференсияҳои илмӣ амалии байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ рӯи ҷоп дидаанд.

Маҷаллаи нашршуда дар нашрияҳои тавсияшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи соли 2026, №591 тасдиқ шудааст, мувофиқ аст.

4. Маҷаллаи диссертатсия бо истифода аз ишораҳои мувофиқ ба муаллифони онҳо ва ба сарчашмаҳои иқтибосшуда қорбаст шудаанд, ки ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат мекунанд.

Диссертатсия ба талаботи банди 35 Низомнома дар бораи Шурои диссертатсионӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 августи соли 2026, №591 тасдиқ шудааст, мувофиқ аст. Он аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, натиҷаҳои нави илмӣ, нуқтаҳои барои ҳимоя пешниҳодшударо дарбар мегирад ва аз сатҳи шахсии муаллифи диссертатсия дар илм шаҳодат медиҳад.

5. Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот бо мавқеъҳои ибтидоии умумипедагогӣ, далелнокии хулосаҳои назариявӣ, таҳияи методикаи таҳқиқот, истифодаи методҳое, ки ба моҳияти падидаи мавриди омӯзиш мувофиқат мекунанд, хусусияти омӯзиши амалии таҳсилоти иловагӣ дар заминаи масъалаи илмӣ мавриди омӯзиш ва таҳлили қори озмоишӣ дар муассисаҳои таҳсилоти иловагӣ; мантиқ ва сохторсозии бобҳои назариявӣ ва амалии қори таҳқиқотӣ таъмин шудаанд.

6. Талаботи Низомнома дар бораи шурои диссертациониро ба рохбарӣ гирифта, комиссияи экспертии диссертатсияи Давлатзода Муяссара тавсия мекунад, ки:

а) диссертатсияи Давлатзода Муяссара дар мавзуи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии ташаккули салоҳиятҳои асосии (калидии) хонандагон дар муассисаҳои таҳсилоти иловагии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои ҳимоя дар Шурои диссертационӣ иҷозат дода шавад;

б) ба сифати муассисаи пешбар: Ба сифати муассисаи пешбар **Донишгоҳи давлатии Данғара** таъин карда шавад.

Ба сифати муқарризони расмӣ: **Шарофзода Шавкат Аҳмад** - доктори илмҳои педагогӣ, профессор, кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ ва касбии Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров ва **Раҳимӣ Комил Маҳмадраҳим** - номзади илмҳои педагогӣ, директори Муассисаи давлатии «Мачаллаи Алоқа»-и Хадамоти алоқаи назди Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда шаванд.

г) барои муайян кардани вақти ҳимоя, нашр ва ҷойгир кардани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, нашр ва паҳнкунии автореферат ва паҳлуҳои дигари арзёбии диссертатсия тавсия дода мешавад.

Комиссияи коршиносон диссертатсияи Давлатзода Муяссара дар мавзуи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии ташаккули салоҳиятҳои асосии (калидии) хонандагон дар муассисаҳои таҳсилоти иловагии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) таҳлилу баррасӣ намуда,

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи Давлатзода Муяссара дар мавзуи «Шароитҳои ташкилӣ-педагогии ташаккули салоҳиятҳои асосии (калидии) хонандагон дар муассисаҳои таҳсилоти иловагии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) ба ҳимоя иҷозат дода шавад.

2. Комиссияи эксперти муҳаккикони зеринро, ки қорҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) мутобикат мекунанд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

- **Шарофзода Шавкат Аҳмад** - доктори илмҳои педагогӣ, профессор, кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ ва касбии Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров;

- **Раҳимӣ Комил Маҳмадраҳим** - номзади илмҳои педагогӣ, директори Муассисаи давлатии «Мачаллаи Алоқа»-и Хадамоти алоқаи назди Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда шаванд.

Ба сифати муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии Данғара таъин карда шавад.

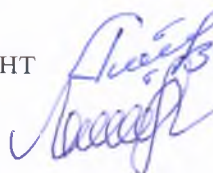
3. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

4. Барои ҷопи автореферат бо ҳукуки дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи эксперти:
доктори илмҳои педагогӣ

 Гулмадов Ф.

Аъзоёни комиссияи эксперти:
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент
номзади илмҳои педагогӣ

 Рамазонова Р.С.
Лутфуллоева П.М.

05.10.2026

Имзои Гулмадов Ф., Рамазонова Р.С., Лутфуллоева П.М.-ро тасдиқ мекунам.

Мудирӣ шуъбаи кадрҳо ва коргузори
Пажӯҳишгоҳи рушди маориф
ба номи Абдурахмони Ҷомии
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

 Ҳакимова Х.С.